

Jeanna Thorslund, jurist SKL
Staffan Wikell, förbundsjurist SKL

Safe Harbor kräver lösning mellan EU och USA

EU-domstolen ogiltigförklarade i en dom den 6 oktober EU-kommissionens beslut om att de så kallade Safe Harbor-principerna utgör tillräcklig skyddsnivå för överföring av personuppgifter från EU-länder till USA. Domstolen anser bland annat att USA:s lagstiftning inte ger ett tillräckligt skydd för att principerna om integritetsskydd beaktas. USA:s lagstiftning om myndigheters övervakning av elektronisk kommunikation har företrädare framför Safe Harbor och är därför svåröfrenliga med EU:s regelverk om dataskydd och grundläggande rättigheter om respekt för privatlivet.

Domen innebär att digitala tjänster där personuppgifter ska överföras till USA för lagring eller bearbetning, inte är tillåtna med stöd av Safe Harbor-principerna. Det är ännu inte helt klart vilken effekt domen har för överföring som sker till USA på andra grunder, t.ex. standardavtalsklausuler. Eftersom detta berör många tjänster och många sektorer i Sverige och övriga EU-länder, är det en fråga som kräver en politisk lösning mellan EU och USA. Förhandlingar har påbörjats om en ny överenskommelse som kan ersätta de tidigare Safe Harbor-principerna. EU kommer att utvärdera resultatet av dessa förhandlingar i slutet av januari 2016.

Mer information finns att läsa hos [Datainspektionen](#), och hos EU-organet [Artikel 29-gruppen](#).

SKL har fått många frågor från medlemmarna om hur man bör agera. Eftersom förhandlingar om en lösning pågår, är det svårt att ge rekommendationer för en långsiktig lösning. Efter samråd med Datainspektionen och SKL Kommentus lämnas för tillfälligt följande rekommendationer:

- Gör en kartläggning av organisationens IT-system och tjänster där det finns en överföring av personuppgifter till USA.
- Gör en förnyad analys av vilken typ av personuppgifter som hanteras i de tjänster som berörs och fundera på om det finns alternativ. Ta gärna hjälp av Datainspektionens [informationsmaterial](#) och SKL:s [vägledning](#).
- Ta kontakt med berörda leverantörer och fråga efter deras åtgärder till följd av att Safe Harbour-principerna upphört att gälla. Fråga om de planerar någon förändring av t.ex. var och hur lagring av information sker.
- Analysera möjligheterna inom gällande avtal. Hur lång avtalstid är det kvar på avtalet med leverantören? Finns t.ex. utrymme för omförhandling eller att inte förlänga befintliga avtal?
- Begränsa möjligheterna för leverantörerna att överföra personuppgifter till USA i kommande upphandlingar.